

и сестрите имъ, които имъ носеха тайно храна, а надолци тръгнали по домовете, сами ужъ да дирят скритите, а на дъло почнали да обират прикята на булките и момите, да се подиграват съ честта имъ, да искатъ сребро, злато, нанизи, обеци, огърлици и т. н.

Така, селото било обрнато на адъ. Писъци, плачове, охкания, мъченически стенания... Чуватъ се удари, мушкания, свѣтътъ огньове, между които се гърчатъ поставени мжже съ набръчкани отъ болки лица.

Изеднажъ плачоветъ на жените спиратъ. Хълтналите очи отъ сълзи просвѣтватъ. Сякашъ единъ невидимъ ободрителенъ лъхъ стига отъ небето и вдъхновява душите, проведрява челата. Това е великата сила на самозащита; свещениятъ законъ на живота пламва. Страхът изчезва, настъпва минута на отчаяна съпротива, на героична самоотбрана.

Жените, нѣжни и миролюбиви създания, назначени да бѫдатъ майки, утеха на живота, да вдъхватъ тихото и мирно развитие на челядъта, отъ плачещи мъченички се обръщатъ въ лъвици. Тѣхното сърдце се препълня отъ писъка на децата, отъ стенанията на дѣщерите и охканията на вързаните мжже. И минутно само съ единъ погледъ, безъ да приказватъ, се споразумяватъ.

Очевидецъ, писателъ, младежъ 18 годишъ, Никола Йонковъ Владикинъ, ето какъ описва това трогателно събитие:

— Въ продължение на три дни нашите майки, сестри и лелі отъ мирни стопанки се обрнаха въ картагенки. Залисани въ обири, въ жестокости и скотски наслади, турцитъ не виждаха съbralата се женска тълпа (купчина). Настъпли чудна тишина. И ето изеднажъ, като гръмъ изъ ясно небе, се разразява бурята на отмъщението и самоотбраната. Единъ гласъ гръмко извика: турцитъ окачватъ въжето на врата на Кочо Курта да го бесятъ! Като наранени тигрици, жените се спускатъ, грабватъ по една суровица или тояга и съ страшенъ кръсъкъ на-